

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 27.11.2017 № 23)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"ТУРИСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ"
2.03.12.03**

електронна пошта: O.Senik@ukrstat.gov.ua
телефон: (044) 287-33-45
керівник ДСС: Сеник О. О.

Київ – 2017

ЗМІСТ

1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність	4
2.2. Точність	5
2.3. Своєчасність та пунктуальність	5
2.4. Доступність та зрозумілість.....	6
2.5. Послідовність та зіставність.....	6
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	7
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	8
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	8
3. Заключна частина.....	9

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Туристична діяльність" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів за конкретний період державного статистичного спостереження, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо.

Цей звіт є відправною точкою для підготовки більш детальних стандартних звітів з якості державного статистичного спостереження "Туристична діяльність" (далі – ДСС, спостереження), спрямованих на задоволення потреб внутрішніх і зовнішніх користувачів.

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної продукції, які визначено розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держкомстату від 14.06.2010 № 216.

Метою проведення ДСС є отримання даних щодо мережі та діяльності суб'єктів туристичної діяльності.

Спостереження було запроваджене у 2011 році для вирішення завдань щодо інформаційного забезпечення органів державної влади та управління для прийняття ними рішень, пов'язаних з розвитком туристичної галузі, створенням сприятливих умов для розбудови туристичної інфраструктури.

ДСС відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 2.03 "Економічна діяльність" за тематикою статистичного виробництва 2.03.12 "Туризм".

Спостереження базується на засадах законів України "Про державну статистику", "Про інформацію", "Про туризм" та щорічних планах державних статистичних спостережень, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Спостереження проводиться відповідно до Методологічних положень зі статистики туризму (далі – Методологічні положення), затверджених наказом Держкомстату від 23.12.2011 № 372 зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 31.12.2015 № 378, і розміщених на офіційному веб-сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) в розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Туризм".

Спостереження здійснюється за формою № 1-туризм (річна) "Звіт про туристичну діяльність" (далі – форма) відповідно до роз'яснень щодо її заповнення.

Дані ДСС поширюються в таких статистичних публікаціях:

- статистична інформація "Туристичні потоки";
- експрес-випуск "Мережа суб'єктів туристичної діяльності";
- статистичний збірник "Туристична діяльність в Україні";
- статистичний збірник "Статистичний щорічник України";
- статистичний збірник "Регіони України".

Поширення інформації користувачам здійснюється з дотриманням вимог щодо конфіденційності даних.

На запити користувачів органи державної статистики надають наявну статистичну інформацію за результатами розробки спостереження у зведеному вигляді на паперових, електронних носіях, засобами зв'язку, в порядку та на умовах, визначених Держстатом, а також відповідно до порядку доступу до публічної інформації.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

Основними статистичними показниками спостереження є:

- кількість суб'єктів туристичної діяльності;
- доходи від надання туристичних послуг;
- кількість проданих туристичних путівок;
- вартість проданих туристичних путівок;
- кількість туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності;
- кількість туроднів за реалізованими туристичними путівками.

Одиницями спостереження є одиниці за видом економічної діяльності, незалежно від розміру та організаційно-правової форми господарювання підприємств, які за КІСЕ відносяться до секторів S.11 "Нефінансові корпорації" та S. 13 "Сектор загального державного управління". ДСС охоплює види діяльності, які відповідно до КВЕД відносяться до класів 79.11 "Діяльність туристичних агентств", 79.12 "Діяльність туристичних операторів".

При проведенні ДСС використовують такі класифікатори: Класифікацію інституційних секторів економіки (КІСЕ), Класифікацію видів економічної діяльності (КВЕД), Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), Класифікацію організаційно-правових форм господарювання (КОПФГ), Статистичний класифікатор органів державного управління (СКОДУ), Класифікацію країн світу (КС).

Показники спостереження узагальнюються по Україні в цілому й у розрізі регіонів.

Динаміка основних статистичних показників ДСС є наявною з 2011 року.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Відповідно до Методологічних положень спостереження проводиться на суцільній основі з річною періодичністю. Формування сукупності одиниць ДСС здійснюється на державному рівні щорічно. Джерелами інформації для її визначення є:

- реєстр статистичних одиниць (РСО);
- сукупність одиниць ДСС, щодо яких отриманий звіт за формою № 1-туризм (річна) за попередній рік;
- ліцензійний реєстр суб'єктів туроператорської діяльності.

Одержані в ході проведення ДСС первинні дані перевіряються: проводиться контроль повноти введення інформації, арифметичний і логічний контроль. У разі виявлення помилок дані опрацьовуються з респондентами і коригуються.

При проведенні державного статистичного спостереження за формою № 1- туризм (річна) методи імпутації не застосовуються, сезонні коригування не здійснюються.

У випадках відсутності даних від окремих респондентів органи державної статистики виявляють причини неотримання інформації. Так рівень невідповідей за підсумками 2016 року становив 15%. Аналіз причин неподання свідчить, що переважна більшість випадків неотримання інформації від респондентів пов'язана з виникненням надзвичайних та непереборних обставин, припиненням роботи підприємств тощо.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Терміни оприлюднення статистичної інформації та публікацій за результатами розробки спостереження визначені планом державних статистичних спостережень. Для зручності користувачів на офіційному веб-сайті Держстату розміщені Каталог офіційних статистичних публікацій, а також Календар оприлюднення інформації, де зазначені відповідні дати оприлюднення статистичних продуктів.

Збір, обробка, аналіз і поширення даних щодо туристичної діяльності здійснюються в такі терміни:

Збір даних	Обробка даних	Аналіз даних	Перше оприлюднення статистичної інформації
не пізніше 28 лютого після звітного року	до 31 березня після звітного року	до 21 квітня після звітного року	25 квітня після звітного року

Запити користувачів щодо надання інформації виконуються у терміни, передбачені вимогами Закону України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Результати спостереження розміщуються у вільному доступі у форматах (*.doc, *.xls, *.pdf) на офіційному веб-сайті Держстату. Так, основна публікація за результатами ДСС – статистичний збірник "Туристична діяльність в Україні", розміщено на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Публікації"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Туризм". Ця інформація може надаватися користувачам в електронному вигляді на підставі їхніх запитів.

Більш детальну статистичну інформацію, наявну за цим спостереженням, можна отримати за запитами в установленому порядку.

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів цього статистичного спостереження, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов розповсюдження його результатів:

адреса: 01601, м. Київ, вул. Шота Руставелі, 3;
 телефон: (044) 287–33–45;
 електронна пошта: O.Senik@ukrstat.gov.ua, office@ukrstat.gov.ua.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:
 телефон: 287–06–72, факс 235–37–39;
 електронна пошта: el.zapyt@ukrstat.gov.ua.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Концепція ДСС передбачає єдині підходи до системи показників (їхнього змісту, визначень), одиниць спостереження, формування сукупності одиниць спостереження, звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення, методів збору та обробки даних, політики перегляду даних у випадку зміни методології.

Зважаючи на зазначене, показники цього державного статистичного спостереження за певний обраний період можна порівнювати з даними попередніх обстежень як у цілому по Україні, так і в розрізі регіонів.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Перелік користувачів інформації ДСС формується на основі листів-запитів на отримання статистичних даних.

Користувачами інформації, яка отримана за результатами спостереження, є органи державної влади та місцевого самоврядування, науково-дослідні інститути, навчальні заклади, підприємства, установи та громадяни.

У вересні 2015 року Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення ступеня відповідності потребам користувачів інформації зі статистики туризму, зокрема щодо показників туристичної діяльності, які містяться у бюлетені "Туристична діяльність в Україні" й аналогічних статистичних публікаціях територіальних органів державної статистики, а також визначення оцінки якості зазначеної статистичної інформації.

Згідно з результатами анкетного опитування користувачів про рівень задоволення потреб в інформації зі статистики туризму, 98% опитаних зазначили, що використовують у своїй діяльності статистичний бюлетень "Туристична діяльність в Україні", 63% – поставили оцінку "добре" інформаційному наповненню статистичного бюлетеня "Туристична діяльність в Україні".

Переважає більшість дали оцінку "добре" за всіма критеріями якості даних щодо показників туристичної діяльності. При цьому найбільш важливим критерієм користувачі визначили "Доступність та Зрозумілість/Ясність" та "Послідовність/Узгодженість та Зіставність/ Порівнянність", на другому місці – "Точність/Надійність", на третьому – "Відповідність/Релевантність".

Більш детальна інформація про результати проведення анкетного опитування наводиться в повідомленні для користувачів, розміщеному на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Анкетні опитування".

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату України від 14.05.2013 № 149. У цілому по Україні у 2017 році значення показника звітного навантаження на респондентів порівняно з 2016 роком зменшилося за формою № 1-туризм (річна) на 7,3% за рахунок зменшення кількості респондентів.

За результатами анкетного опитування для визначення звітного навантаження на респондентів середні витрати часу на заповнення форми № 1-туризм (річна) становлять 5 год 10 хв. Половині з числа опитаних респондентів (51%) було нескладно зрозуміти роз'яснення та зміст показників, підготувати інформацію та заповнити форму. Індекс задоволеності респондентів за формою № 1-туризм (річна) становить 72 (при середньому значенні показника за формами державних статистичних спостережень – 88).

Для спрощення процедури подання респондентами форм державних статистичних спостережень передбачено подання електронного звіту. Частка звітів, отриманих в електронному вигляді за 2016 рік становила 23,6%.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС. Необхідність дотримання принципу конфіденційності статистичної інформації визначена положеннями Закону України "Про державну статистику" та міжнародними стандартами.

Для забезпечення встановлених національним і міжнародним законодавством гарантій перед респондентами у практиці проведення спостереження реалізуються такі заходи щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації:

- первинні дані, отримані органами державної статистики від респондентів під час проведення державного статистичного спостереження, використовуються виключно для статистичних цілей;

- статистична інформація, отримана за результатами спостереження, надається користувачу у зведеному знеособленому вигляді;

- в окремих випадках, якщо є ризик розкриття конфіденційних (первинних) даних, статистична інформація, отримана в ході спостереження, не розповсюджується.

У ході проведення ДСС забезпечується збереження і захист первинної статистичної інформації, яка отримується у вигляді заповнених статистичних формулярів.

Закон України "Про державну статистику" також визначає необхідність забезпечувати доступність, гласність і відкритість статистичної інформації, прозорість статистичної методології та статистичних методів, що відповідає міжнародним стандартам у галузі статистики. З метою забезпечення виконання цих положень, у практиці проведення спостереження передбачено створення системи метаданих: методичних та методологічних документів стосовно його методів проведення, збору даних, формування, опрацювання інформації, документів щодо її якості. Метадані спостереження оприлюднюються на офіційному веб-сайті Держстату та веб-сайтах його територіальних органів, надаються користувачам у публікаціях і засобах масової інформації.

3. Заключна частина

Важливою умовою подальшого розвитку ДСС є забезпечення балансу між рівнем задоволення інформаційних потреб користувачів статистичної інформації, що передбачає застосування новітніх інформаційних технологій, та рівнем оптимізації процесу статистичного виробництва, а також покращення ефективності витрат і зменшення навантаження на респондентів, що здійснюється шляхом установаження постійного зворотного зв'язку з користувачами статистичної інформації, респондентами спостереження.

Здійснюються заходи щодо оптимізації збору даних стосовно туристичної діяльності з метою уникнення їх дублювання у частині даних щодо діяльності туроператорів.